

سربرستی: حسان انوشه، فرهنگنامه ادبی فارسی: دانشمامه ادب فارسی، اصطلاحات، موضوعات و مضمون ادب فارسی، مج ۲، ۱۳۸۱، ۲۰۰۲ تهران. ISAM 137597

ل ل

تن نسبت می‌دهند. در میان اشعار لاذرین، هم اشعار بسیار زیبا و دل‌انگیز می‌توان یافت، هم سروده‌های سست و سخيف. برخی از آن‌ها چندان بر زبان‌ها رفته‌اند که به مثل سایر تبدیل شده‌اند و مردم در گفت و شنودهای روزانه خود از آن‌ها حجتی برای مدعای خود می‌سازند و با گفتن عبارت «به گفته شاعر» که دانسته نیست کدام شاعر است، از آن‌ها برای اثبات دعوی خود باری می‌گیرند. شمار اشعاری که سراپیندگان گمنام دارند، چندان است که ابراهیم صهبا دفتری از آن‌ها فراهم آورده. و به نام دیوان لاذری به چاپ رسانده است (تهران، ۱۳۶۲ ش).

رسولی

لاسکوی (lā.sa.ka.vi/lās.ka.vi)، در لغت نام جانوری کوچک و خوش‌آواز است و در اصطلاح موسیقی و ادبی احتمالاً یکی از آلات، یا دستگاهی در موسیقی ایران باستان یا نوعی شعر در ایران پیش از اسلام بوده است. ظاهراً نام لاسکوی در این بیت منوچه‌ری، قدیم‌ترین کاربرد موجود این کلمه است: «خول تنبوره تو گویی زند و لاسکوی از درختی به درختی شود و گوید آه» و اشاره به نام لاسکوی در این بیت، باعث شده است که برخی پژوهندگان، لاسکوی را از نواهای ایرانی بدانند. در معیار

لاذری (lā.ad.ri)، فعل مضارع عربی (=نمی‌دانم، نمی‌شناسم) از مصدر درایه (=دریافتن، دانایی)، در اصطلاح ادبی بر شاعرانی اطلاق می‌شود که ابیاتی از آن‌ها در جنگ‌ها، سفینه‌ها و کتاب‌های دیگر به یادگار مانده، اما خودشان فراموش شده‌اند. گاهی یک شعر به نام چند شاعر بود و جنگ‌نویسان و سفینه‌سازان برای رهایی از سردرگمی و به جای جست و جو برای شناختن گوینده واقعی آن شعر، اصطلاح لاذری را در پای آن می‌گذاشتند. اشعاری را که گویندگان آن‌ها ناشناخته‌اند بر سردر خانه‌ها، دیوارهای کارگاه‌ها، قهوه‌خانه‌ها، گرمابه‌ها و درون و بیرون اتومبیل‌ها و حتی بر سنگ گورها نیز می‌توان یافت. بیشتر اشعاری که گویندگان آن‌ها شناخته نیستند فرد[#]، دویتی^{##}، رباعی^{###}، قطعه^{*} و گه‌گاه یک غزل^{**} کاملند. درونمایه این اشعار، کفر، پندواندرز، توحید، ناپایداری این جهان، گذشت روزگار، ستایش از باده‌گساري، عشق، بی‌نیازی، زفاداری، فداکاری، کاروکوشش و مانند آن‌ها است. بیشتر تک‌بیتی‌هایی که سراپیندۀ آن‌ها ناشناس است، سبک هندی دارند و چون بابا طاهر عریان به گفتن دویتی و عمرخیام نیشابوری به سرودن رباعی آوازه دارند، گه‌گاه دویتی‌ها و رباعیات بی‌صاحب را به این دو